

ja hän meni sotaan. Hän oli poissa kotoaan kuusi kuukautta, kun hänelle annettiin viisi päivää lomaa. Ja kun hän tuli kotiin oli äiti niin iloisissaan poikansa näkemisestä, että pyysi hänen olesmaan vielä yhden päivän vaan hänen luonaan, sillä "kuka tietää, vaikka en sinua enään koskaan näkisi". Poika palasi rintamaan ja muutama viikko sen jälkeen sai äiti seuraavan kirjeen:

"Madammi, minun on käsketty teille ilmoittaa, että sotatoimistosta on saapunut tieto että sotilas..... tuomittiin sota-oikeudessa kuolemaan, karkaamisen tähden ammuttavaksi ja tuomio täytäntöön pantiin syyskuun 20 p. 1916.

Teidän nöyryin palvelijanne
P. G. Hendley,
Everstiluutnantti jalkaväessä."
Hounslow, lokak. 8 p. 1916."

Mitä sillä oli väliä, että tämä poikaparka piti enemmän kodistaan ja äidistään kuin vallihau-doista. Miksikä pitäisikin tahtoa olla äitinsä seurassa ja tuntea häntä kohtaan sitä samaa rakkautta kuin me kaikki tunnemme: isänmaa tahtoo miehiä tappamaan ja tapettavaksi, joten ei teidän pidä ajatella mitään sellaisia kauniita ajatuksia kuin rakkaus äitiä ja kotia kohtaan. Ja niin kylmässä aamuhämärässä kuusi työväenluokan jäsentä kohtivat pysyvästi ja syöksivät nuoren pojan ruumiin kuulia täyteen sentähden, että hän oli niin inhimillinen, ettei halunnut jättää äitiään.

Toinen nuori poika 17 vuotias Corkista, oli rintamassa ja oli ollut toimessa neljäkymmentäkahdeksän tuntia yhtämittaa, kun hän vihdoinkin pääsi kahdeksi tunniksi nukkumaan; sitten hänen oli mentävä takaisin taistelurintamaan uisempana kuin hän sen jätti kaksi tuntia sitten. Ja päällikkö sattui tulemaan ja huomasi, että tuon irlantilaisen poikaparan silmät olivat kiinni ja herätti hänet ja panetti vankeuteen. Seuravana päivänä poika ammuttiin tehtävänsä laiminlyömisestä.

Ja vielä voisin kertoa kertomuksen toisensa jälkeen militarismin kylmäverisistä töistä Englannissa, Ranskassa on kaksitoista vuotisia lapsia työssä ampu-matarvetehtäissä ja joskus nämä lapset nukkuvat työssään ja kaatuvat koneisiin, jotka ruhjovat heidät hirvittäväksi. Siksi lapsille annetaan rommia mustassa kahvissa, että pysyisivät valveil-la.

"Sallikaat lasten tulla minun tyköni, älkää kielkää heitä, sillä senkaltaisten on taivaan valtakunta."

Joskus mietin sitä josko on olemassa taivasta ja jos se on, kuka sinne pääsee, pääseekö toveri Tichener vai ko Billy Sunday.

Toverit sosialistisessa liikkeessä, te olette tehneet historiaa. Kun työväenluokan historia kirjoitetaan vuodelta 1917, niin silloin te tulette mainituksi todellisuina Amerikan ystävinä. Kun militaristit ja poliitikoitsijat meluten vaativat sota ja verta, pyysitte te tyyneinä ja urhoollisina.

Jatkakaa taisteluanne, kuten se, joka on nähnyt ja jolla on ollut onni työskennellä urhoollisten toveriemme kanssa Englannissa, Scotlannissa ja Irlannissa niiden kanssa, jotka nyt ovat vaukiloihin suljettuna Englannissa. Onni olkoon mukanaan sen johdosta mitä teillä oli roikeutta tehdä St. Louisen kokouksessa. Paljon uhrauksia mahdollisesti tulevaisuus vaatii, ja työläisten täytyy ne uhraukset tehdä ja siksi pätehtäköön ne uhraukset miesten, naisten ja lasten hyväksi, että he voisivat saavuttaa inhimillisen vapauden. — Henry Tichener, Melting Portissa.

Käypikö Herbert Spencerin ennustus toteen

Herbert Spencerin teoksessaan: "Tuleva orjuus", ennustaa, että valtio tulee muodostumaan suurreksi hirveäksi koneeksi, joka keikkuu verojen ja bondien painosta. Joka tukahduttaa puhe- ja painovapauden, sensuroi teatterin ja kirjallisuuden. Hän sanoo, että valtion hallitus muuttuu vankila- ja sotilashallituksen kaltaiseksi, joka käytäntöön pannaan farneilla, kaivannoissa ja tehtaissa. Valtakunnat valheellisten ihanteiden varjossa vajovat pimeyden ja orjunden maiksi seisovine armeijoineen, urkijajärjestelmineen terrorismin valitessa kaikkialla. Hän ennustaa kaiken omaisuuden, kaiken vallan ja kaiken kyvyn joutuvan valtion ylimaisten pappien kontrollin alle ja jokainen mies, nainen ja lapsi registreerataan ja merkitään ja ajetaan orjuuteen aivan kuin sotamies, postiikanta- ja tai muinaisajan orja. Hän ennustaa presidenttien, paavien, kuminkaitten liittoutuvan yhteen liittoon kansainvälisesti ja hallitsevat ko-operatiivisesti koko orjamaailmaa.

Näyttää siltä kuin olisi Spencerin vuosia sitten lausuttu ennustus jo toteutunassa.

New Yorkin naiset vastustavat sotalpalvelusta

New Yorkin valtiossa on säädetty laki, jonka mukaan sekä naiset, että miehet kutsutaan sotalpalvelukseen — miehet sotaan ja naiset sotatarvetehtäisiin.

Mutta New Yorkin naiset eivät aio alistua niin vaan sotalpalvelukseen. He ovat perustaneet valtion naisten liiton vastustamaan tätä värväystä sotalpalvelukseen. Liittoon kuuluu useita naisten järjestöjä, ammattioinoita ja myöskin naisten äänioikeusliitto on mukana.

Uutisista päättäen ovat hirmunajat jo käsissä New Yorkin kaupungissa. Siellä ei saa enää rauhalliset ihmiset rauhassa elää jokapäiväistä elämäänsä tulematta sotilaita häirityksi.

LEIMASIMIA (Rubber Stamps)
kaikesta laadusta saa tilata Toverin Kirjakaupasta
TOVERITAR, Box 99, Astoria, Oregon

Milloin on Toverittaren tilaajamäärä 1 0,000 ?

Lukemista Lapsille

KAKSI POIKAA

Kirjoittanut Selma B—L.

Matti ja Osmo olivat molemmat köyhäin tehdastyöläisten lapsia, jotka saivat suuren osan kasvatuksesta ulkona kadulla, toisten työläisten seurassa, joilla ei enempää kuin Matilla ja Osmollakaan ollut hoitajaa mukana ulkona ollessaan, kuten pienillä lapsilla tulisi olla ja kuten rikkaitten lapsilla useimmiten onkin.

Molempain poikain vanhemmat olivat olleet pakotettuja raatamaan työssä jo hyvin nuoresta, saamatta tilaisuutta koulun käyntiin, paitsi Osmon isä, joka oli saanut käydä kaksi vuotta kansakoulua ja sen lisäksi olivat he kaikki käyneet rippikoulun, joka on Suomessa pakollista. — Huolimatta edelläkerrotusta yltäisyksistä olivat poikain vanhemmat hyvin erilaisella maailmankatsomuksella varustettuja ja niin ollen antoivat pojilleen aivan erilaista kotikasvatusta. Siitä taas oli seurauksena, että pojat olivat tavollis- ja käytökseltään hyvin erilaisia, huolimatta siitä, että he olivat joksinkin samantyyppisen ympäristön vaikutuksen alaisia. Olivathan he naapurukset ja melkein saman ikäiset, joten joutuivat koulukään tultuaan samaan koulun ja leikkivät ulkona ollessaan samassa ympäristössä ja seurassa. — Mutta ettei olisi hämäräksi se miksi Matti ja Osmo olivat niin erilaiset, täytyy minun kertoa vähän enempi ja erikseen heidän vanhemmistaan ja kotikasvatustavoistaan.

Matin vanhemmilla oli sellainen vanhoillinen käsitys, että kyllä siitä tyonteolla rikaistuu kun vain tahtoo ja on sen sijaan vielä hyvin säästäväinen. Niinpä he kävivätkin molemmat työssä aina kun se vain oli mahdollista, joten ei äiti, jolle lasten hoitamisen olisi kuulunut, ollut tilaisuudessa hoitamaan lapsiaan, vaan jätti hän ne naapurin emännän hoitoon päiviä. Itäsin taas ei joutanut tekemään muuta kuin välttämättömimmät työt kotona, eikä lasten kanssa seurusteluun ollut juuri milloinkaan aikaa.

Molemmilla Matin vanhemmilla oli muuten sellainen käsitys lastenkasvatuksesta, että he tarvitsevat vain ruokaa, suolaa ja joskus viitsankin. Ja kun Matti oli terve ja vilkasluontoinen poika, eikä kukaan häntä paljon neuvonut, niin oppi hän pienenä jo kaikenlaista pahut-ta ja sai sentähden usein kuritusta. Ja kun äidillä oli usein iltasin, jolloin Matin hoitaja valitti pojan käyttökseen tähden, hyvin kiire, ettei ehtinyt edes hakea tai etsiä viitsaa, niin saattoi hän poikaista poikaa usein hyvin varomattomasti, tukista misista ja pähän lyönneistä puhumattakaan, sillä ne olivat hyvin tavallisia kuritustapoja hänellä. Eikä äiti usein poikaa kurittaessaan huomannut edes selittää miksi lapsi taaskin sai kurituksen ja miksi ei sitä tai tuota olisi saanut tehdä ja mitä tulisi tehdä kielletyn teon sijalle j.n.e.

Mutta meidän ei silti saa ajatella, että Matin äiti olisi ollut kovin raaka ja paha, sillä meidän tulee ottaa huomioon se, ettei hän tietänyt paremmasta. Oli itsekkin saanut lapsena sopimatonta kuritusta, joiden seurauksista tietämättänsä kärsi, luullen että sairaus kuuluu kaikkien ihmisten ominaisuuksiin, saaden toinen kärsiä enempi toinen vähempi, sallimuksen mukaan. — Terveysoppi oli hänelle aivan vierasta, luullen lääkäreille yksinomaan sen alan tietojen kuuluvan. Ja hyvä vää tarkoittaen hän kurittikin Matti-poikaansa, rakasta esikoistansa nähtellen — "joka viitsaa säästää se viitsaa lastansa".

Matin ollessa vasta vähän toisella vuodella, oli hän jo oppinut saa-

maan tuollaista sopimatonta kuritusta, joka tuli entistä ankarammaksi pojan kasvettua isommaksi. Niinpä oppi poika itsekkin lyömään ja kurittamaan pienempiänsä milloin vain oli tilaisuudessa siihen. Tappe-lussa oli hän etevin päisistään. Mil-loin Matti oli vain joukossa, niin ei sinä kauan sovinnossa leikitty, sillä ei hän aina saanut mitä halusi, niin sieppas hän puun tai kivon ja alkoi kurinpidon joukossa. Hänellä oli monta muutakin hyvin rumaa ja pahaa tapaa. Syylskeleminen toisten lasten, jopa aikuis-tenkin päälle, oli hyvin tavallista. Rumiin sanojen huuteleminen oli hänelle aivan tavallista. Jos joku vanhempi ihminen joskus kielti tai häpäisi poikaa, alkoi hän huutelemaan mitä ruminta osasi, irvistellen ja näyttien kieltään, niin että tunte-mattomatkin usein ihmetellen kysyivät: "Kenen lapsi tuo on ja mikä-ikäistä kasvatusta hän saa koto-na?" y. m.

Lopulta pojan käytös kävi niin sietämättömäksi, että kaikki naapuriin jo alkoivat häntä vihata. Aina kun oli tehty jotain pahaa, eikä oltu nähty tekijää, uskottiin se Matin ansioksi, sillä usein hänet ihk-itöissä tavattiin. Siihen se Matti-parka usein syyttömätikin syy pääl-leen, mutta ei se Mattia liikuttanut, sillä isällä ja äidillä oli tapana po-pulustaa poikaa, jos joku meni heille valittamaan Matin käyttökseen täh-den. Ainoa, jonka valitukset otettiin huomioon, oli pojan hoitaja.

Ei se meidän poika ole pahempi kuin muidenkaan ihmisten lapset, mutta on vain oppinut hänen päälle-nsä kaikki pahat teot panemaan, kun ei ole vanhemmat joutaneet olla puolustamassa. Ja elään se oma ilka haise", y. m. a. oli äidillä ja isällä tapana vastata valittajille. Ja jos vastustajana oli henkilö, joka kohtasi samaa vastaan ja selittää mitä kaikkea se poika päivän mit-taan tekee, niin saattoi siitä syn-tyä riitä, jota sivusta kuunteli hu-vikseen. Silloin kuiskailivat useat naapurit toisilleen:

"Onko ihme, jos poika uskaltaa olla paha, kun molemmat puoluste-taan lapsen kuullen", y. m. a.

Ja voitouriemuissaan kuunteli Matti isän ja äidin puolustelua, san-den siitä uutta rohkeutta ikkitoiden tekoon. Jos joku lupasi sanoa isälle tai äidille pahuuden johdosta, huusi Matti ilkamoiden, näyttien kieltään tai vittaten pitkää-nemää ja höystien rumilla sanoilla puhettaan.

"Pidä suusi kiinni senkin — Ei minun isä eikä äiti usko sinua", j. n. e.

Pienet pojat tavallisesti ottavat esimerkkiä isänsä käyttöksestä ja niin teki Mattikin.

Isä ei kuullut järjestyneiden työ-läisten riveihin, vaan oli niitä, jotka pimeydessä vaeltavat, joille ei tule työväen sanomalehtiä, eikä lue työväen kirjallisuutta. Hän tyytyi kun sai käydä joskus työstä tullessaan kapakassa ja ottaa "pikku pönnän". Sitten oli kieli hyvin hukas järjes-tyneiden työläisten mustamisessa. Sosialistit olivat hänen mielestään pahimpia kaikista ihmisistä ja niitä hän koetti mustata miten parhaiten osasi.

"Nehän ne tuon pojankin päälle aina kantelevat, vaikka itse ovat pojalle pahuutta opettaneet, mutta kun sinä poika kerran olet miehen alku, niin nanna sinä nille kuka käski, senkin "histeille" ja heidän kakaroilleen."

Tuohon tapaan saattoi isä juo-puneena ollessaan neuvoa. Poika otti neuvon täydestä ja teki kuten käskettiin. Niinpä olivatkin sosialistien lapset niitä, jotka eniten saivat kärsiä Matin pahuudesta. Hän olkikin kaukana pienemmilleen, jopa joillekin itseään isommillekin. Monta har-mia saivat naapurit Matin tähden kärsiä.

Osmon vanhemmat kävivät myös-